

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-727/18
central)

Judecătoria Bălți (sediul

Judecător E.Arseni

DECIZIE

În numele Legii

20 februarie 2019

mun.Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Avînd în componența sa:

Președintele ședinței de judecată	Talpa Ion
Judecătorii	Șleahțițki Svetlana și Moraru Oleg
Grefier	Gînju Olga
Cu participarea:	
Procurorului	Pasat Liliana
Avocatului	Guțu Tatiana
Traducător	Morohai Galina

a judecat în ședință publică în instanța de apel, apelul declarat de procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, Marcel Dumbrăvan împotriva sentinței Judecătoria Bălți (sediul central) din 28.09.2018, pe cauza penală în privința lui:

Jufleac Nadejda, născută la xxxx, originară și domiciliată în xxx, cetățeană a RM, studii medii, văduvă, fără antecedente penale;

- învinută în comiterea infracțiunii prevăzute de art.329 alin.(2) lit.b) Cod Penal.

Termenele de judecare a cauzei:

1. Prima instanță: 19.04.2018 - 28.09.2018.
2. Instanța de apel: 24.10.2018 – 20.02.2019.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținându-se cont de argumentele apelului, opiniile participanților la proces, materialele cauzei pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal

C O N X X X X X X X X X A T Ă :

1. Prin sentința judecătoria Bălți (sediul central) din 28.09.2018, **Jufleac Nadejda** a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.329 alin.(2) lit.b) Cod Penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de pe un termen de 2 ani în penitenciar pentru femei de tip semiînchis cu privarea de a ocupa funcții publice în întreprinderile municipale și de stat pe un termen de 5 ani.

Conform art.90 Cod penal, instanța de judecată a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicată lui Jufleac Nadejda Piotr pe un termen de probă de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *in fapt*, a constatat că **Jufleac Nadejda** activînd în calitate de contabil în cadrul ÎM „xxx”, fiind numită în funcția nominalizată prin ordinul directorului întreprinderii respective cu nr.103 din 23.05.1977, prin urmare în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) Cod penal, fiind persoană publică, căreia prin numire i-au fost atribuite și acordate anumite drepturi și obligații în vederea exercitării acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice în cadrul entității respective, fiind responsabilă în cadrul ÎM „xxx”, de ținerea evidenței contabile a materialelor și bunurilor achiziționate, realizate, decontate și casate de ÎM „xxx”, inclusiv fiind responsabilă de gestionarea contului 211 „Materiale” în programul de contabilitate „xxx”, și de gestionarea codului cu nr.,,17” utilizat la contabilizarea, decontarea și casarea materialelor prin intermediul programului de contabilitate „xxx” neclînd prevederile art 17 alin (1), (5), (6), (10) din Legea contabilității cu nr 113-XVI din

programului de contabilitate „xxx” și neglijența prevăzută art.17 alin.(1), (2), (3), (4), (5), (6), (11), (13) din Legea contabilității cu nr.113-XVI din 27.04.2007 care stipulează că – ”Deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate se interzic; Contabilitatea stocurilor se ține în expresie cantitativă și valorică sau numai în expresie valorică, în conformitate cu standardele de contabilitate; Contabilitatea cheltuielilor se ține pe feluri de cheltuieli, potrivit naturii sau destinației acestora; Contabilitatea veniturilor se ține pe feluri de venituri, potrivit naturii sau sursei de proveniență a acestora”, prevederile art.19 alin. (1), (2), (3), (4), (5), (6), (11), (13) din Legea contabilității cu nr.113-XVI din 27.04.2007 care stipulează că, ”Faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare și centralizatoare; Documentele primare se întocmesc în timpul efectuării operațiunii, iar dacă aceasta este imposibil - nemijlocit după efectuarea operațiunii sau după producerea evenimentului; Entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare, aprobate de Ministerul Finanțelor. În lipsa formularelor tipizate sau dacă acestea nu satisfac necesitățile entității, entitatea elaborează și utilizează formulare de documente, aprobate de conducerea ei, cu respectarea cerințelor alin.(6) din art.19 a Legii enunțate; Documentele primare întocmite pe suport de hârtie sau în formă electronică au aceeași putere juridică; În cazul întocmirii documentului primar în formă electronică, entitatea, la solicitarea utilizatorului, este obligată să imprime copia documentului pe suport de hârtie din cont propriu; Documentele primare întocmite vor conține următoarele elemente obligatorii: a) denumirea și numărul documentului; b) data întocmirii documentului; c) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al entității în numele căreia este întocmit documentul; d) denumirea, adresa, IDNO (codul fiscal) al destinatarului documentului, iar pentru persoanele fizice codul personal; e) conținutul faptelor economice; f) etaloanele cantitative și valorice în care sînt exprimate faptele economice; g) funcția, numele, prenumele și semnătura, inclusiv digitală, a persoanelor responsabile de efectuarea și înregistrarea faptelor economice; Persoanele care întocmesc și/sau semnează documentele primare răspund în conformitate cu art.44 ale Legii indicate supra; Corectări în documentele primare care justifică operațiunile de casă, bancare, de livrare și achiziție a bunurilor economice și a serviciilor nu se admit”, prevederile art. 43 alin. (1) din Legea contabilității cu nr.113-XVI din 27.04.2007 care stipulează faptul – ”Entitatea este obligată să păstreze pe suport de hârtie sau în formă electronică documentele contabile care includ: documentele primare, registrele contabile, situațiile financiare și alte documente aferente organizării și ținerii contabilității (denumite în cele ce urmează documente contabile)” și prevederile art.44 din Legea contabilității cu nr.113-XVI din 27.04.2007 care stipulează - ”Persoanele vinovate de încălcarea prezentei legi, care se eschivează de la ținerea contabilității, aplică încorect standardele de contabilitate, precum și cele care falsifică premeditat documentele primare, registrele contabile, situațiile financiare și rapoartele anuale, sînt trase la răspundere disciplinară, materială, administrativă sau penală, după caz, conform legislației”, în perioada anilor 2011-2015 a reflectat în programul de contabilitate „xx” a ÎM „xxx” livrarea de către agenții economici a bunurilor și materialelor după cum urmează:

- de către SRL „xxx” a bunurilor și materialelor în sumă totală de 699669 lei, în lipsa documentelor de evidență a livrărilor, precum și în baza facturilor fictive, pe care în perioada anilor 2013-2014 le-a contabilizat la contul nr.211 „xxx” după personale gestionare a ÎM „xxx”, ulterior decontîndu-le în lipsa actelor de casare;

- de către SRL „xxx” a bunurilor și materialelor în sumă totală de 1722021 lei, în lipsa documentelor de evidență a livrărilor, precum și în baza facturilor fictive, pe care în perioada anilor 2011-2013 le-a contabilizat la contul nr.211 „xxx” după personale gestionare a ÎM „xxx”, ulterior decontîndu-le în lipsa actelor de casare, precum a trecut neîntemeiat în anul 2012 direct la consumuri la contul contabil 812 „activități auxiliare” , bunuri în sumă de 334600 lei, fără a le contabiliza la contul cu nr. 211 „Materiale”;

- de către SRL „xxx” a bunurilor și materialelor în sumă totală de 75200 lei, în baza facturilor fictive, pe care le-a contabilizat în perioada anilor 2012-2013 la contul nr. 211 „Materiale” după persoanele gestionare a ÎM „xxx”, ulterior decontîndu-le în lipsa actelor de casare;

- de către SRL „xxx” a bunurilor și materialelor în sumă totală de 23321 lei, în baza facturilor fictive, pe care le-a contabilizat în perioada anului 2014 la contul nr.211 „Materiale” după personale gestionare a ÎM „xxx” , ulterior decontîndu-le în lipsa actelor de casare;

- de către SRL „xxxx” a bunurilor și materialelor în sumă totală de 510148,68 lei, în baza facturilor fictive, pe care în perioada anilor 2012-2015 le-a contabilizat la contul nr.211 „Materiale” după persoanele gestionare a ÎM „xxx” , ulterior decontîndu-le în lipsa actelor de casare.

Astfel, în perioada anilor 2011-2015 Jufleac Nadejda a înregistrat materiale și bunuri în lipsa documentelor de evidență a livrărilor, precum și în baza facturilor fictive, pe care ulterior le-a decontat în lipsa actelor de casare, în sumă totală de 3364989,68 lei, bunuri și materiale care în realitate nu au fost livrate de către SRL „xxxx” , SRL „zzzz”, SRL „xxxx”, SRL xxx și SRL „xxx” în adresa ÎM „xxxx”, nefiind primite și repartizate în gestiunea și folosința persoanelor responsabile pe sectoare din cadrul ÎM „xxxx”, acțiuni care au permis redarea în contabilitatea ÎM „xxxx” al unui caracter legal al achitării neîntemeiate a mijloacelor bănești în sumă totală de 3364989,68 lei față de agenții economici menționați, care ulterior au fost delapidăți de contabilul șef al ÎM „xxx” Bunescu Mariana în complicitate cu unii reprezentanți ai agenților economici indicați, prin care fapt ÎM „xxxx” i-a fost cauzată o **daună în proporție deosebit de mare în sumă totală de 3 364 989,68 lei.**

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, fapta inculpatului Jufleac Nadejda întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.329 alin.(2) lit.b) Cod Penal, după indicii calificativi: *neglijența în serviciu, adică: îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiințioase față de ele, acțiuni care au cauzat daune în proporții deosebit de mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, acțiuni care au provocat urmări grave.*

3. Procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, Marcel Dumbrăvan a depus apel împotriva sentinței instanței de fond în latura pedepsei, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în cauză și adoptarea unei noi soluții prin care lui Jufleac Nadejda să-i fie numită o pedeapsă cu excluderea prevederilor art.90 Cod penal.

Motivele de drept:

- Consideră că instanța de judecată la stabilirea pedepsei inculpatei cu aplicarea prevederilor art. 90 CP este prea blandă, neadecvată celor săvârșite de inculpată din următoarele considerente. Consideră că instanța de fond nu a dat apreciere prevederilor art.61 alin.(2), art.75 CP la numirea pedepsei inculpatei. Concluziile instanței de judecată privind aplicarea art. 90 CP nu sunt în acord cu principiul proporționalității avînd în vedere fapta comisă și urmările produse, infracțiunea incriminată lui Jufleac Nadejda fiind una gravă, constituind o infracțiune periculoasă.

- Consideră că pedeapsa aplicată în cazul dat cu aplicarea termenului de probațiune nu va fi inaptă de a influența persoana inculpatului în vederea conștientizării celor comise și remedierii consecințelor survenite, respectiv pentru realizarea eficienței a scopului pedepsei penale este necesară aplicarea unei pedepse mai aspre, fapt care ar duce la conștientizarea de către inculpat a gravității faptei comise și a necesității corijării comportamentului.

Totodată, ținând cont de circumstanțele cauzei, acuzarea consideră că pedeapsa urmează să fie aplicată într-o așa măsură, încât să fie atinsă restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului după condamnare, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților cit și altor persoane.

4. Procurorul participant la proces Pasat Liliana, a solicitat să fie admis apelul declarat de către acuzator cu casarea sentinței judecătorești Bălți și adoptarea unei noi soluții prin care lui Jufleac Nadejda să-i fie numită o pedeapsă cu excluderea prevederilor art.90 Cod penal.

Partea-vătămată ÎM„,xxx”, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, fiind citată în mod legal, avizul anexat la materialele cauzei, Colegiul penal în conformitate cu prevederile art.412 alin.(5) Cod de procedură penală, a considerat posibil examinarea cauzei în lipsa acesteia.

În ședința instanței de apel, avocatul Guțu Tatiana în interesele inculpatei Jufleac Nadejda a solicitat respingerea apelului declarat și a solicitat menținerea sentinței judecătorești Bălți (sediul central) din 28.09.2018. Cauza s-a examinat în procedură specială.

Inculpata Jufleac Nadejda în fața instanței de apel, a susținut cele declarate de avocat. A declarat că recunoaște vina, se căiește și solicită menținerea sentinței judecătorești Bălți (sediul central) din 28.09.2018.

5. Verificînd argumentele apelului declarat de procuror, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, ținînd cont de opiniile participanților la proces, Colegiul a ajuns la concluzia că, apelul declarat urmează a fi respins ca nefondat.

Colegiul își întemeiază soluția adoptată în temeiul art.415 alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală conform căruia, (1) *instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținînd hotărîrea atacată, dacă: c) apelul este nefondat.*

La fel, Colegiul reține și dispozițiile art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit cărora *instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii contestate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale și oricăror noi probe prezentate instanței de apel.*

6. În această ordine de idei, Colegiul ține să menționeze că, prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art.364¹ CPP, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate în corespundere cu alin.(3) a normei indicate de către inculpata Jufleac Nadejda prin cererea depusă personal pînă la începerea cercetării judecătorești pe caz.

Instanța de fond, chestionînd-o pe inculpata Jufleac Nadejda în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu, instanța în corespundere cu art.364¹ alin.(4) CPP, prin încheiere protocolară a admis cererea inculpatei pe motiv că, din probele administrate rezultă că, fapta este stabilită, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea ei, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatei potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuînd cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz.

Inculpata Jufleac Nadejda depunînd în instanța de fond declarații consecvente referitor la fapta comisă, a recunoscut pe deplin vinovăția adusă de comiterea infracțiunii imputate.

7. Făcînd o apreciere obiectivă a aspectelor de fapt și de drept ale cauzei prin prisma bazei probante administrate de către organul de urmărire penală, Colegiul ajunge la concluzia privind legalitatea sentinței adoptate în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatei Jufleac Nadejda în baza art.329 alin.(2) lit.b) Cod Penal, după indicii calificativi: *neglijența în serviciu, adică: îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiințioase față de ele, acțiuni care au cauzat daune în proporții deosebit de mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, acțiuni care au provocat urmări grave.*

Astfel, Colegiul ține să menționeze că, instanța de fond constatînd ca fiind dovedită fapta penală comisă de către inculpată, ținînd cont de prevederile legale a art.61 și art.75 Cod penal, i-a stabilit inculpatei Jufleac Nadejda pedeapsa în limitele sancțiunii art.329 alin.(2) lit.b) Cod penal, măsura de pedeapsă stabilită de instanță fiind adecvată faptelor comise de ea, fiind totodată respectate prevederile legale art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

8. Motivele invocate de apelant în apelul depus este neîntemeiat, or, la emiterea sentinței de către prima instanță nu a fost comisă nici-o eroare de fapt și de drept la individualizarea și stabilirea pedepsei inculpatei Jufleac Nadejda.

Așa cum se reține în doctrina penală, în cazul săvîrșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, avînd deplina libertate de

acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea termenului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

9. Colegiul penal menționează că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatei Jufleac Nadejda a ținut cont pe deplin de prevederile citate - criteriile generale de individualizare a pedepsei penale și în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei date, și personalitatea inculpatei (anterior nu a fost în conflict cu legea), corect a ajuns la concluzia numindu-i acesteia o pedeapsă echitabilă, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

În acest sens, Colegiul penal atestă că dispozițiile art.75 alin.(1) și (2) Cod penal, care stipulează că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În aceeași ordine de idei, se mai remarcă că, criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia, de aceea persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată.

Conform art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Sub aspectul prevederilor legale enunțate, Colegiul penal statuează că pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

10. Astfel, ținând cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii comise, care potrivit art.16 Cod penal, este din categoria celor grave, recunoașterea vinei prin conștientizarea pericolului faptei comise, căința sinceră, comportarea inculpatei după consumarea infracțiunii, anterior nefiind în conflict cu Legea, Colegiul conchide că, instanța de fond justificat a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea inculpatei este posibilă fără izolarea acesteia de societate, având în vedere principiul umanismului prevăzut de art.4 Cod penal.

11. Astfel, instanța de apel consideră că prima instanță corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpatei o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art.90 CP, pedeapsă pe care Colegiul o consideră echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

Prin urmare, argumentele apelantului sunt nefondate și poartă un caracter declarativ, Colegiul penal le respinge și își întemeiază soluția adoptată pe motivele invocate în pct.9 a deciziei în cauză.

Generalizând cele menționate mai sus, Colegiul penal conchide că argumentele invocate de apelant în apelul declarat sunt neîntemeiate, fapt ce determină incontestabil concluzia de respingere a acestuia ca nefondat cu menținerea hotărârii contestate.

În conformitate cu prevederile art.415 alin.(1) pct.1) lit.c), art.417,418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Apelul declarat de procurorul în Oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție, Marcel Dumbrăvan împotriva sentinței Judecătoria Bălți (sediul central) din 28.09.2018, pe cauza penală în privința lui **Jufleac Nadejda** se respinge ca nefondat cu menținerea sentinței în cauză fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la data pronunțării.

Dispozitivul deciziei adoptat și pronunțat public la 20.02.2019.

Decizia motivată pronunțată și înmănată părților la 20.03.2019.

Președinte de ședință, judecător

Judecătorii